

Judikatūras krājums

Lieta C-428/14

DHL Express (Italy) Srl un DHL Global Forwarding (Italy) SpA
pret
Autorità Garante della Concorrenza e del mercato

(Consiglio di Stato lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Konkurences politika — LESD 101. pants — Regula (EK) Nr. 1/2003 — Starptautisko kravu pārvadājumu nozare — Valstu konkurences iestādes — Eiropas Konkurences tīkla instrumentu juridiskā vērtība — Šī tīkla iecietības paraugprogramma — Komisijai iesniegts pieteikums par atbrīvojumu no naudas soda — Valstu konkurences iestādēm iesniegts pieteikuma par atbrīvojumu no naudas soda kopsavilkums — Saistība starp šiem diviem pieteikumiem

Kopsavilkums – Tiesas (otrā palāta) 2016. gada 20. janvāra spriedums

1. *Konkurence — Savienības tiesību normas — Komisijas paziņojumi par sadarbību un par atbrīvojumu no naudas soda un tā apmēra samazināšanu — Eiropas Konkurences iestāžu tīklā sagatavotā iecietības paraugprogramma*

(LESD 101. un 102. pants; Padomes Regula Nr. 1/2003; Komisijas Paziņojumi 2004/C 101/03 un 2006/C 298/11)

2. *Konkurence — Savienības tiesību normas — Komisijas paziņojumi par sadarbību un par atbrīvojumu no naudas soda un tā apmēra samazināšanu — Savienības iecietības programmas un dalībvalstu iecietības programmu patstāvīgums — Attiecīgo uzņēmumu pienākums iesniegt atsevišķus pieteikumus par atbrīvojumu no naudas soda, pirmkārt, Komisijai un, otrkārt, kompetentām valstu iestādēm*

(LESD 101. pants; Padomes Regula Nr. 1/2003)

3. *Konkurence — Savienības tiesību normas — Komisijas paziņojumi par sadarbību un par atbrīvojumu no naudas soda un tā apmēra samazināšanu — Eiropas Konkurences iestāžu tīklā sagatavotā iecietības paraugprogramma*

(LESD 101. pants; Padomes Regula Nr. 1/2003; Komisijas Paziņojumi 2004/C 101/03 un 2006/C 298/11)

4. *Konkurence — Savienības tiesību normas — Komisijas paziņojumi par sadarbību un par atbrīvojumu no naudas soda un tā apmēra samazināšanu — Eiropas Konkurences iestāžu tīklā sagatavotā iecietības paraugprogramma*

(LESD 101. pants; Padomes Regula Nr. 1/2003; Komisijas Paziņojumi 2004/C 101/03 un 2006/C 298/11)

1. Eiropas Savienības tiesību normas, it īpaši LESD 101. pants un Regula Nr. 1/2003 ir jāinterpretē tādējādi, ka instrumentiem, kas ir pieņemti Eiropas Konkurences tikla ietvaros, it īpaši šī tikla iecietības paraugprogrammai, nav saistoša spēka attiecībā uz valstu konkurences iestādēm.

(sal. ar 33., 35., 36., 42. un 44. punktu un rezolutīvās daļas 1) punktu)

2. Valstu konkurences iestādes var brīvi pieņemt iecietības programmas un katra no šīm programmām ir patstāvīga ne vien attiecībā uz citām valstu programmām, bet arī attiecībā uz Savienības iecietības programmu. Līdzpastāvēšana un patstāvīgums, kas tātad raksturo starp Savienības iecietības programmu un dalībvalstu iecietības programmām esošās attiecības, ir ar Regulu Nr. 1/2003 ieviestās Komisijas un valstu konkurences iestāžu paralēlās kompetences sistēmas izpausme.

No tā izriet, ka tādas aizliegtās vienošanās gadījumā, kuras pretkonkurences sekas var izpausties vairākās dalībvalstīs un tātad radīt dažādu valstu konkurences iestāžu, kā arī Komisijas iejaukšanos, uzņēmumam, kas vēlas lūgt iecietības programmas piemērošanu saistībā ar savu dalību attiecīgajā aizliegtās vienošanās darbībā, ir interese sniegt pieteikumu par iecietības programmas piemērošanu ne vien Komisijai, bet arī valstu iestādēm, kuras, iespējams, ir kompetentas piemērot LESD 101. pantu.

Šo pieteikumu patstāvīgums izriet tieši no tā, ka Savienības līmenī nepastāv vienota uzņēmumu, kas piedalās aizliegtās vienošanās darbībās, pārkāpjot LESD 101. pantu, paziņošanas pēc savas iniciatīvas sistēma. Turklāt šo patstāvīgumu nevar ietekmēt apstākļi, ka dažādu pieteikumu priekšmets ir viens un tas pats konkurences tiesību pārkāpums.

(sal. ar 57.–60. punktu)

3. Savienības tiesību normas, it īpaši LESD 101. pants un Regula Nr. 1/2003, ir jāinterpretē tādējādi, ka starp pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda, kuru uzņēmums ir iesniedzis vai grasās iesniegt Komisijai, un pieteikuma kopsavilkumu, kas ir iesniegts valsts konkurences iestādei attiecībā uz to pašu aizliegto vienošanos, nepastāv nekāda juridiska saikne, kā rezultātā šai iestādei būtu pienākums izvērtēt pieteikuma kopsavilkumu, ņemot vērā pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda. Apstāklim, ka pieteikuma kopsavilkums precīzi vai neprecīzi atspoguļo Komisijai sniegtā pieteikuma saturu, šajā ziņā nav nozīmes.

Šāda tiesiskā saikne apšaubītu dažādu pieteikumu patstāvīgumu un tādējādi – pašas pieteikumu kopsavilkumu sistēmas loģiku. Šī sistēma ir balstīta uz principu, ka Savienības līmenī nepastāv vienots pieteikums par iecietības programmas piemērošanu vai galvenais pieteikums, kas ir iesniegts līdzās papildu pieteikumiem, bet gan Komisijai iesniegti pieteikumi par iecietības programmas piemērošanu un valstu konkurences iestādēm iesniegti pieteikumu kopsavilkumi, kuru vērtējumu veic vienīgi iestāde, kas ir tā adresāte.

Turklāt, ja valsts konkurences iestādei iesniegtam pieteikuma kopsavilkumam ir ierobežotāka materiālā piemērošanas joma nekā Komisijai iesniegta pieteikuma par atbrīvojumu no naudas soda materiālā piemērošanas joma, šai valsts iestādei nav pienākuma sazināties ar Komisiju vai pašu uzņēmumu, lai noskaidrotu, vai šis uzņēmums ir identificējis konkrētus nelikumīgas rīcības piemērus segmentā, uz kuru eventuāli attiecas šis pieteikums par atbrīvojumu no naudas soda, bet ne pieteikuma kopsavilkums. Šāds pienākums radītu risku, ka tiek mīkstināts pieteikumu par iecietības programmas piemērošanu iesniedzēju sadarbības pienākums, kas ir viens no ikvienas iecietības programmas balstiem. Šajos apstākļos uzņēmumam, kas valstu konkurences iestādēm lūdz piemērot iecietības programmu, ir jānodrošina, ka nevienam tā sniegtajam pieteikumam nepiemīt neskaidrības saistībā ar tā piemērošanas jomu.

(sal. ar 61., 63., 64. un 67. punktu un rezolutīvās daļas 2) punktu)

4. Savienības tiesību normas, it īpaši LESD 101. pants un Regula Nr. 1/2003, ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tām tiek pieļauts, ka valsts konkurences iestāde pieņem tāda uzņēmuma pieteikuma par atbrīvojumu no naudas soda kopsavilkumu, kurš Komisijai ir iesniedzis nevis pieteikumu par pilnīgu atbrīvojumu no naudas soda, bet pieteikumu par naudas sodu samazināšanu.

Šajā ziņā faktu, ka Eiropas Konkurences tīkla (EKT) iecietības paraugprogrammā tieši nav paredzēta uzņēmumu, kas ir iesnieguši Komisijai pieteikumu par naudas sodu samazinājumu, iespēja noteiktā gadījumā iesniegt valstu konkurences iestādēm pieteikuma par atbrīvojumu no naudas soda kopsavilkumu, nevar interpretēt kā tādu, kas nepieļauj, ka šīs iestādes visos gadījumos pieņem šādu pieprasījuma kopsavilkumu. EKT iecietības paraugprogrammas saistošā rakstura attiecībā uz valstu konkurences iestādēm neesamības sekas ir tas, pirmkārt, ka dalībvalstīm nav pienākuma savās iecietības programmu sistēmās iekļaut EKT iecietības paraugprogrammas noteikumus un, otrkārt, ka tām nav liegts valsts līmenī pieņemt noteikumus, kuri nav paredzēti šajā paraugprogrammā vai atšķiras no tās, ja vien šī kompetence ir īstenota, ievērojot Savienības tiesības, it īpaši LESD 101. pantu un Regulu Nr. 1/2003. Šajā ziņā, ar LESD 101. panta efektīvu piemērošanu nav pretrunā valsts iecietības programmas sistēma, ar kuru ir ļauts pieņemt pieteikuma par atbrīvojumu no naudas soda kopsavilkumu no uzņēmuma, kas nav iesniedzis Komisijai pieteikumu par pilnīgu atbrīvojumu no naudas soda.

Šajos apstākļos nevar izslēgt, ka uzņēmums, kas nav bijis pirmais, kurš ir iesniedzis Komisijai pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda, un kas tādējādi var pretendēt tikai uz naudas soda samazinājumu, ar pieteikuma par atbrīvojumu no naudas soda kopsavilkuma iesniegšanu var būt pirmais, kurš informē valsts konkurences iestādi par attiecīgās aizliegtās vienošanās pastāvēšanu. Šādā situācijā gadījumā, ja Komisija neturpina izmeklēšanu attiecībā uz tiem pašiem faktiem, kas ir tikuši paziņoti valsts konkurences iestādei, attiecīgajam uzņēmumam saskaņā ar valsts iecietības programmas sistēmu var tikt piešķirts pilnīgs atbrīvojums no naudas soda.

(sal. ar 76., 77., 80., 83. un 84. punktu un rezolutīvās daļas 3) punktu)